

A Magyar Szovjet Barátság Hónapja keretében Kecskeméten szerepelt a Szegedi Konzervgyár kultúrscsoportja

Szombaton délnélben a megszokott képet mutatta a szegedi nagyallo-
mások: utasok siettek, hogy elérjék
vonatjukat, mozdonyok pöfékeltek,
sípoltak, vasutasok serénykedtek a
vágányok között. Mégis vidámabb,
hangulatosabb volt a személyvonat
indulása, mint máskor. Az egyik
különböztető ugyanígy harsánnyal
szállt a nótaszó, a szívdörög. A
népdalok egymásutánja és friss
zene kísérte a dallamokat.

A Szegedi Konzervgyár már ed-
dig is sok sikerrel szerepelt kul-
túrscsoportja induló útnak Kecse-
métre, hogy a Magyar-Szovjet Bará-
tság Hónapja keretében bemu-
tassa tudását a Kecskeméti Kini-
zsi Konzervgyár és a Nagykőrösi
Konzervgyár kultúrscsoportjával
együtt.

Szállt az ének és zeneszó, harsog-
tatt a vidámság összevegyülve a
kerekek csattogásával. A szíveket
pedig megtöltötte az öröm, hogy az
Alföld egy másik nagy városába
is vihetnek a magyar és szovjet
kultúra legjobb darabjaiból. Bol-
dogan, derűsen énekeltek mindenki,
vidámok voltak, vidámok, talán
azért is, mert magukkal vitték
Tápé szép dalait, táncait. Mikola
Emilné, az énekkar felelőse, sorra
mondta a szebbnél-szebb dalokat:
hadd gyakoroljanak az úton is, hi-
szén sohasem árt a gyakorlás.

„Vasárnap délután Tápén”

Szállt a nóta, szállt az idő és al-
kony lett, mikorra a Kecskemétre
értek. A Kinizsi Konzervgyár ün-
nepien feldíszített nagy kultúrter-
mében már gyülekeztek a közön-
ség. Nemsokára zsúfolásig megtöl-
tötték a termet. Nemcsak az üzem
munkásai jöttek el, hanem az első
sorokban szovjet vendégek ültek s
velük együtt a város legkiválóbb
dolgozóit, kormánykitüntetetteket,
sztahanovistákat. De ott volt a köz-
önség soraiban a Szegedi Kon-
zervgyár vezetősége is.

A változatos műsor minden szá-
ma után lelkesen csattant a taps.
Népdalok, tárogató- és harmonika-
számok hangzottak el. Szép sikerük
volt a nagykőrösieknek és a kecs-
kemétieknek is. A nagykőrösiek
egyenruhás, húsztagú zenekara
már megjelenésében is igen szép
képet nyújtott.

De nem kellett szégyenkezniük a
szegedieknek sem. Fergoteles taps-
vihar fogadta bemutatott orosz
táncukat és a szovjet vendégek
külön is elismerésüket fejezték ki.
Az ünnepély zárószáma is a sze-
gedieké volt. A „Vasárnap délután
Tápén” című tánckompozíciót és
a tápai lakodalmis című táncot
mutatták be. A szegedkörnyéki nép-

kultúra, tánc- és népdalgyomá-
nyok legszebbjei elevenednek meg
a színpadon Tóth Alexandra tánc-
művész nő összeállításában és be-
tanításában a kiváló népi táncosok
és énekesek előadásában. Méltán
érte őket a taps és a dicséret.

Az idős Ács házaspár

Szinte megfiatalodott még az is,
aki látta a friss táncokat. Az idős
Ács-házaspár, Gyuri bácsi, meg a
felesége Tápéról úgy járták a
tápai lakodalmat a színpadon,
mint valamikor legény- meg leány-
korukban. Sokan el sem akarták
hinni, hogy nem húszévesek és
csak úgy öltöztek föl öregeknek.
Igazuk is volt, mert csakugyan
fiatalok. Ha el is szállt felettük
egy kissé az idő, de szívükben fia-
talok maradtak és ifjú lélekkel jár-
ják szép népi táncukat.

Színzpompás, nagyszerű keretek-
ben olvadt össze a magyar és
szovjet népi kultúra. A zene, az
ének, a tánc nyelvén tolmácsol-
ták az együttessé a két nép elszak-
kíthatatlan barátságát. A műsort
követő találkozón erre ürfittette po-
harát a szovjet vendégek nevében
Nyizsegorio alezredes.

— Eljen és virágozzék a ma-
gyar-szovjet barátság — mondotta
— és kívánom, hogy tovább fejlő-
dhessék ez a szép kulturális
együttműködés mindkét nép javá-
ra, a béke védelmére.

A szovjet vendégek elismerésüket fejezték ki

A Szegedi Konzervgyár kultúr-
csoportját külön is nagy megtis-
zteltetés érte: a szovjet vendégek
emlékkönyvükbe is írtak néhány
sort és ebben nagy elismerésüket
fejezték ki az együttes munkája
iránt.

A kecskeméti kulturális talál-
kozó valóban újabb állomás a
Szegedi Konzervgyár kultúrscso-
portja eddigi szép szereplései so-
rozatában, amellyel a szegedi leg-
utóbbi kultúrversenyen is az első
helyezettek között foglalt helyet.

— Most újabb munkára, újabb
szereplésre készülünk — mondja
Silovszki László elvtárs, a kultúr-
csoport vezetője. — Teljesíteni
akarjuk a pártkongresszusra tett
felajánlásunkat és új népi gyűj-
tések felhasználásával, új műsor-
számok megtanulásával igyek-
szünk még szélesebb körökben ter-
jeszteni népi kultúránkat és erősí-
teni tartós békénk, boldog jövőnk
szilárd alapját: a magyar-szovjet
barátságot.

D. Molnár László

Állandó alkalmazottat nem tart, de mégis van cselédje

Két gyermek sorsa egy zombói kuláknál

Szegeden, a tiszaparti Sebészeti
Klinika I. emeletén, a 6-os számú
szobában gyógykezelik a tizenhat-
éves Hercegh Katót. Jobb kezén
volt egy csúnya seb, — szinte fel-
dagadt az egész keze. Ha tenyerén
begyógyul a seb, a gondos orvosi
kezelés után, akkor továbbra is a
klinikán kell maradnia, mert mind-
két lábán erős fagyási sebek van-
nak.

Még kicsit félénk, a szöszkehajú
Hercegh Kató. Tizenhat éves, —
mint ahogy már írjuk — de növe-
sében, fejlődésben elmaradt és nem
igen néz ki többnek, mint egy tíz-
esztendő lány. Ki ő? Honnan jött?
Miért került ide, a Sebészeti Kli-
nikára?

Egyszerű kis élet Hercegh Kató-
ké, de egyszerűségében is szívet
facsaró. Szülei a multban uraság-
nál, kuláknál cselédeskedtek, ott
koptatták el életüket. A kicsi lány
a menhelyre, két esztendővel ez-
előtt pedig a zombói Márki Bé-
lánéhoz került. Márkiné együtt él
egy Juhász Kálmán nevű férjével.
Márki Béláné kevésbé tanyaháza
három szobájával, a Dózsa-dűlő 3.
számot viseli. Van még ezenkívül
egy kisebb tanya a földdel, aztán
az úgynevezett Gyapjasi- meg a
Fodor-féle részen is szántói terül-
nek el. Márkinéből olykor kibuk-
kan a hetykeség, de talán legtöb-
ször arcán kifinomult álarc.
Szava úgy csurog, akár az olvas-
tott méz, — simulékony. A kis
Hercegh Katóval, ezzel a kedves
lánnyal is

Úgy hívalta magát: „Pannika néni”

S ezt a nevet: „Pannika néni” —
emlegette lázasan éjszaka a kis
Hercegh Kató. A vele egy körte-
remben lévő becsületes, egyszerű
munkásasszonyok az egyik éjjel
hallották a kislány szavát:

— Ne üssön már Pannika néni,
mert nagyon fájl! Ne bántson...
Éjfélig is fenn leszek ha kell, és
morszolgok elég kukoricát.

A lázas kis homlokot akkor éj-
szaka is a 6-os körteremben lévő
dolgos, egyszerű asszonyok keze si-
mította. Ezek az asszonyok vala-
mennyien édesanyái lettek Her-
cegh Katónak.

Jeges döbbenet markolja meg az
embert, amint hallgatja Hercegh
Kató néha sirásba csukló szavát:
a Márkinénál töltött két esztendő-
ről. Vagyis nem csak Hercegh Ka-
tó életéről van szó, hanem a ti-
zenegy esztendő Daka Józsiéről is
— ott Márkinénál. Hercegh Kató
embertelen életéről kötetnyit le-
hetne írni. De néhány kiragadott
mozzanat is mutatja sorát, s gaz-
dája jellemét, mivelta.

Márkinénak három tehene, két
kis borjúja, két lova is van. Nem-
régiben még nyolc disznó is rőfö-
gött az ólban. Egyet levágtak kö-
zül, — elérte jócskán a kétmá-
zsát. Egyet eladtak, egyet pedig be-

adtak. Négy órákor — hajnalban —
kelt Hercegh Kató és rendbe tette
a jószágokat. Kitakarította helyük-
ket. Amikor aztán ezzel elkészült,
jött a „gazda-asszony” és ellen-
őrizte a munkát. Parancs volt a
kislánynak a hajnali felkelés, a jó-
szágokkal való foglalkozás. Daka
Józsiának is kellett volna segíte-
ni, de a kislány azt mondta neki:
„Te csak maradj Józsika, és aludj.
Majd én megcsinálom...”

Iskolába is kellett volna mennie,
mert most járja az általános iskola
nyolcadik osztályát. Megesett azon-
ban, hogy „Panni néni”

nem engedte el az iskolába.

„Van itt dolog, maradj csak...”
Hercegh Kató maradt. Dolgozott
egész nap a ház körül, gyakorta
férfinek való munkát. Este újból
ellátta a jószágokat. Aztán mehe-
tett csak be a nyári konyhába, ahol
a kis Daka Józsiával, ki tudná meg-
mondani, mennyi éjszakán át sir-
tak kegyetlen, mostoha életük
miatt. Mert a tanyaház szobába
legfeljebb csak takarítani mehet-
tek be, egyébként oda tilos volt a be-
járás. A nyári konyhában hideg
volt; hidegen aludtak. Rongypok-
róc volt a „lepedőjük” és egy olyan
lópokróccal takaróztak, amit a gaz-
daszony napközben, ha például a
szegedi piacra jött, a lovakra terít-
tett.

Hogy mit evett Márki Béláné és
Juhász Kálmán (akivel összeállt az
asszony), azt nem tudja Hercegh
Kató. De nem tudja Daka Józsi-
ka sem. De azt tudják, hogy ők leg-
többször puliszkat, hajába főtt
krumplit ettek.

Éhes volt a két gyerek. Megtör-
tént, amikor a jószágoknak főzték a
takarmány-krumplit, vettek be-
lőle. Meglátta ezt Márkiné, faka-
nalat kapott és azzal verte véresre
Hercegh Kató kezét. A hideg télen
át megfagyott a lába és kisebese-
dett. A sátni asszony tegladarab
láb dörzsölte a kislány lábáról
a sebeket, majd utána kékköves
tejföllel kente be. Hiába sírt, hiába
könyörgött a kis Kató, — az ember-
börbe bujt farkas — ügyet sem ve-
tett rá.

Az elmult nyáron más aratta
Márkiné gabonáját. Igaz, egy kicsit
Juhász Kálmán is aratott. De az
is igaz,

a markot a gyereklány szedte

A kukoricavetésnél, meg kapálá-
sánál és minden munkában sokat
dolgozott a kislány és a kisgyerek.
Márkiné a kukoricavetésnél pél-
dával a sorok között haladt, s any-
nyit „megtett”, hogy sarkával rá-
húzta a földet a szemekre.

A minap nagyon megdagadt Her-
cegh Kató keze. Munkában has-
adt fel a tenyere, s egyideig hiába
volt minden panasz. Megkapta a
durva választ: „Nyughass, vagy
elverlek”. Félt a kislány, nagyon
félt... Hisz’ igen csak mindennap
megverték. És amikor keze félel-
metesen megdagadt — mégis a kór-
házba került.

Márki Bélánénak most húsz és
fél hold földje, két tanya van. A
rőfökből-rőfökből asszony jól tud-
ja: a nép törvényeivel nyíltan nem
lehet ujjat húzni. Kendőzi, álcazza
is ilyen irányú törekvéseit. Költi
faluszerető jó hírét, s hogy port
hintsen a helyi tanács szemébe, a
beadást is igyekszik teljesíteni. Mé-
zes-mázos szava azonban alábbha-
gyott az elmult év júniusára — a
kormányprogram óta. Nincs kulá-
klísta — s titokban szötte is a
terveket. Hogyan lehetne újból
nagy és hatalmas ő: egy a Márki
familiából, egy a kulákok közül.
Finomak a módszerei, hálóját úgy

szövi, mint a pók. Büszkén hangoz-
tatja: beszélhetek, mit képzelnék...
Szemtelenségében odáig merészke-
dett: írt a Megyei Tanácsnak, hogy
tudják be ezévre az elmult évben
az általa fizetett mezőgazdasági fej-
lesztési járulékot. (Márkiné annak
az összegnek elengedését követelte,
amit a kulákok fizettek.)

Kulák-e hát Márkiné?

Földje húsz és fél hold, de a Márki
familiának mintegy száz holdja
volt. Márkiné anyjának, Gyurisné-
nek is jónéhány hold szántója,
gyümölcsöse, szőlője volt és van.
Nagyobbára mással műveltették a
területet, s ők főként csak „irá-
nyították” a gazdálkodást. Kulák-
listán volt Gyurisné, — kuláklistán
volt a lánya: Márkiné. Most, nincs
kuláklísta, De a kulák: listával,
vagy lista nélkül — kulák marad,
s nem lesz középparaszt. Még ak-
kor is kulák marad, ha földjét ré-
gebben leadta. Mert érzésében, gon-
dolkozásában nem változik. Megfe-
lelték ezt Zombón? Hagyták, tür-
ték, hogy Márkiné lopja a gyerekek
életét, élőködjön munkájukból.
Állandó cselédet nem tartott a ku-
lakasszony. Mert az kockázatos do-
log lett volna. De mégis volt cse-
lédje. Akit agyonhajszolt, s any-
nyira sem becsült, mint az állatot.
Ez a kismimizett cseléd Hercegh
Kató volt. Sorsában pedig osztott a
kis Daka Józsi. Felelős ezért a
zombói tanács, de a helyi párt-
szervezet is. Mert nem vették elég-
gigyelembe: a Márkinék rohadt,
bűzös levegőt árasztanak, s kenet-
teljes álarc ördögi arcukon.

Körülfonta, körülösvötte „finom”
módszerekkel Márkiné a dorozsmai
tanács szociális előadóijét: Feke-
te Istvánnét. Neki lett volna a fel-
adata, hogy ellenőrizze, milyen sor-
ban él a két gyerek Márkinénál.
Feketéné — szegény még le is írni
— ellátogatott Márkinéhez az igaz,
de a gyerekekkel vajmi keveset be-
szélt, s törődött. A kulákkasszony
kedves mosollyal,

szíves szóval, forralt borral

és más jóval várta, ami szemnek,
szájnak ingere. Aztán a szatyorba
is került egy kis „tanyai elemózsia”.
A hálóban ott volt Fekete István-
né. Amikor beszéltünk vele, méltan-
latkodott: „Mit akarnak azok-
kal a szegény (!) Márkiakkal? Min-
dig fúrják őket”. Ugy látszik, Fe-
keténél megtette a hatást a szí-
ves szó, fogadtatás és a „tanyai ele-
mózsia”. Ilyen szociális előadókra
nincs szükség! Fekete Istvánné is
felelős a Hercegh Katóval, a Daka
Józsiával történetekért. Viselnie kell
a következményeket. De felelőség
terheli az Ujszegeden lévő Megyei
Gyermekvédő Otthon vezetőit is,
mert nem törődtek Hercegh Kató-
ékkal.

A kulákkasszony járt a kórház-
ban, „meglátogatni” Hercegh Ka-
tót. Kimutatta akkor is a foga fe-
hérijét, — ahogy felháborodva me-
sélte a 6-os körteremben lévő asz-
szonyok. — Csupóre tette kezét Ka-
tó ágya előtt, és valahogy így
mondta: „Akkor gyere ki a tanya-
ra, ha egészen meggyógyulsz és
tudsz dolgozni”.

Márki Béláné bűnös módon haj-
szolta, dolgoztatta, zsarolta Her-
cegh Katót. Életét szívtá, lelket
gyilkolta — kulák módra, ott kinn
a zombói tanyán. A sátni kulák-
asszonynak felelnie kell tetteiért!
A nép bírósága kérje tőle számon
tetteit, s példásan büntesse meg:
Tanulja meg Márki Béláné és min-
denki: a népe a haza, a hazában
a nép az úr. Aki kezét emel a népre,
annak bűnhődnie kell!

Morvay Sándor

SZEGEDI JEGYZETEK

Moszkva 18. Skola 243

Szeged város kedves
vendége, Oszipova elv-
társnő meglátogatta az
Úttörőházat is. A szegedi
Úttörőház mindig ra-
gyog a tisztaságtól, a
rendtől, de most külö-
nösen nagy volt a tiszta-
ság. A pajtások már jó-
val három óra, a szakkörök
megkezdése előtt megérkeztek.

Pontosan három óra-
kor megkezdődtek a
szakköri foglalkozások.
Az olvasó, az orosz, az
asztalos és a zene szakkör
tagjai nagy munká-
ban voltak, de állandóan
nyugtalanította őket va-
lami. A várakozás. Az
ügyetlen két pajtás a
kapu előtt állt, várta
a vendéget. Minden au-
tóról, amely az Úttörő-
ház előtt ment el, úgy
véltek, Oszipova elvtárs-
nő autója. De amikor to-
vább robogott, mindig
szomorúan jegyezték
meg:

— Ez sem ő...
Egyszerre csak sűrű
autó áll meg az Úttörő-
ház előtt. Nagy volt a
boldogság, megérkezett
a vendég. Felvezették az
olvasóterembe. Itt Bá-
lint Ibolya, a Mátyas-téri
általanos iskola nyolca-
dik osztályos pajtása

orosz nyelven üdvözölte
Oszipovát. Az üdvözöl-
nyak után két ké-
nyakendős úttörő nagy
csokor virágot nyújtott
át.

Oszipova elvtársnő
mindjárt itt maradt az
olvasóteremben, megné-
zte a szakkör munkáját.
A pajtások elmondták,
hogy 19-en vannak a
szakkörben. Oszipova fi-
gyelmesen végighallgat-
ta, majd a következőket
kérdte:

— Szeretném, ha el-
mondanátok, hogy ezen
a körön kívül mit csi-
náltok itt az úttörőház-
ban, mi tetszik nektek
legjobban?
Sebők Katalin, a Gu-
tenberg-utcai általános
iskola növendéke vála-
szolt a kérdésre:

— Sok szakkör van itt.
A szakköri munka sok
segítséget nyújt tanuló-
sunkban. En legjobban
az olvasó szakkört sze-
rettem. Most Turý Zsu-
zsa: Francia lány című
könyvét olvassuk.

Amikor Sebők pajtás
befejezte beszédét, Osz-
ipova odalépett hozzá.
— Látom, igen aktív
tagja vagy a szakkörnek.
Adok neked egy szép jel-
vényt, őrizd meg. S mel-

lére tűzte a jelvényt.
Az orosz szakkör az
olvasóteremből nyíló kis
szobában tartotta a fog-
lalkozásait. Oszipova be-
lépett a terembe. A
szakkör tagjai felálltak
és orosz nyelven üdvö-
zölték. Itt a társalgás
oroszul folyt, de azért a
tolmácsnak sokat kellett
segíteni, hogy megértsék
a pajtások Oszipova kér-
déseit.

— Mit szoktatok csi-
nálni? — kérdezte ked-
vesen, mosolyogva.

A pajtások oroszul
mondták el, hogy ját-
szanak, olvasnak, be-
szélgetnek. Oszipovának
sok kérdése volt a szakkör
tagjaihoz.

— Milyen könyveket
szerettek olvasni? Ter-
mészetbúvárok nincse-
nek köztetek? Melyik
orosz film tetszett nek-
tek legjobban?

A pajtások minden
kérdésre feleltek. A fil-
mek közül a Vitorlás tit-
ka tetszett nekik legjob-
ban.

A mi úttörőink is na-
gyon szeretik ezt a fil-
met — mondta Osz-
ipova. Aztán azt is meg-
kérdezte a szakkör tag-
jaitól, hogy leveleznek-e
a szakkör tagjai szovjet

úttörőkkel. Nem volt je-
lentkező.

— Én szeretném, ha
leveleznék a szovjet ú-
ttörőkkel. Ha akarjátok,
írjátok fel az iskolánk
címét és írjátok a mi ú-
ttörőinknek.

A pajtások örömmel
vették ceruzáikat és a
füzetükbe a legfeljebb
helyre felírták a követ-
kező címet: Moszkva, 18.
Skola 243.

— Kedves pajtások —
mondja végül Oszipova
— én kívánom, hogy ta-
nuljátok meg jól oro-
szul, tudjátok sok ifjú-
sági regényt olvasni és
mikor eljöttök Moszkvá-
ba, ott már oroszul be-
szélgessünk egymással.
De kérlek benneteket,
hogy elsősorban a ma-
gyar nyelvet tanuljátok
meg. Vizontlátásra! —
fejezte be Oszipova.

— Vizontlátásra! —
mondták oroszul kórus-
ban a szakkör tagjai.

Minden szakkört vé-
gig látogatott Oszipova,
csak ezután búcsúzott az
Úttörőháztól és a pajtá-
soktól. A pajtások mé-
lyen szívükbe zárták a
kedves vendéget és na-
gyon boldogok voltak.

(j—zs)

eredményeket.)

Szociáldemokrata	
Párt	54 (50)
Finn Nép Demokratik	
Szövetsége	43 (40)
Agrár Szövetség	53 (51)
Konzervatívok	24 (28)
Svéd Néppárt	13 (15)
Finn Néppárt	13 (10)